

Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri Yaygınlaşacak...

YARGI YANGIN GÜVENLİĞİ İÇİN SON NOKTAYI KOYDU

EMO'nun, binaların yüksekliği ya da alanına bakılmaksızın özellikle kamuya açık yerlerde yangın algılama ve uyarı sistemlerinin zorunlu tutulması yönündeki itirazı, 14 yıllık hukuk mücadelesinin ardından yargı tarafından da onaylandı. Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinin Danıştay tarafından iptal edilmesinin ardından EMO, bakanlıklara resmi yazı yazarak mevzuatın karar doğrultusunda değiştirilmesini istedi.

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO), 19 Aralık 2007 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliği'nin can güvenliğini tehlikeye atan maddelerini yargıya taşımıştı. Davaya bakan Danıştay 10. İdaresi'nce yürütmenin durdurulması talebi reddedilirken, EMO'nun itirazı üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, yoğun kullanılmasına rağmen bazı küçük veya alçak binalarda otomatik yangın algılama sistemleri kurulmasını zorunlu tutmayan hükümlerin yürütmesini 2009 yılında durdurmuştu. Süreç içinde Danıştay 10. Dairesi tarafından 16 Ekim 2012 tarihinde dava reddedilmiş; yapılan temyiz başvurusu üzerine Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, 2015 yılında yine yangın algılama ve uyarı sistemlerinin kurulması gereken binalara ilişkin hükümler açısından kararı bozmuştu. Bunun üzerine davayı yeniden ele alan Danıştay 10. Dairesi, 28 Aralık 2021 tarihinde yönetmeliğin "Otomatik Algılama Sistemi Gereken Binalar" başlıklı Ek-7 maddesini kısmi olarak iptal etmiştir. Danıştay kararında daha önce yaşanan faciaları anımsatacak şekilde şöyle denildi:

"Sağlık ve eğitim tesislerinde, toplanma amaçlı binalarda, insanların

yoğun olarak bulunduğu endüstriyel amaçlı binalarda ve ticari amaçlı binalarda çıkacak bir yangının erken algılanarak bu tür binaların erken tahliyesinin hayati öneme sahip olduğu çekişmesiz olup bu tür binalarda yangın algılama ve uyarı sistemlerinin bulunmamasının olumsuz sonuçları yaşanan olaylarla da somut olarak kanıtlanmış bulunmaktadır."

Kararda, her türlü eğitim ve sağlık tesislerinde, ticari amaçlı binalarda, endüstriyel amaçlı binalar ile insanların yoğun olarak bulunduğu, yeme, içme, eğlence, müzik, sergi alanları ve terminaller gibi toplanma amaçlı binalarda herhangi bir kısıtlama olmaksızın yangın algılama sistemlerinin bulundurulması gerektiği vurgulanmıştır. Danıştay bu nedenle, yönetmeliğin eki Ek-7'de yer alan, yapı yüksekliğinden alçak veya toplam kullanım alanından düşük olan belirtilen türdeki yapılar için yangın algılama sistemi bulundurulması zorunluluğu öngörülmemesine ilişkin dava konusu Yönetmelik hükümlerinin ilgili yasa ve kamu yararına uygun olmadığına karar vermiştir.

Yönetmeliğin Ek-7. maddesinin "Kurum Binaları" bölümünde, "Eğitim Tesisleri" için 21.5 metreden alçak veya 5 bin metrekareden küçük,

"Yataklı Sağlık Tesisleri"nde 6.5 metreden alçak veya bin metrekareden küçük, "Ayakta Tedavi ve Diğer Sağlık Tesisleri" için ise 21.5 metreden alçak veya 2 bin metrekareden küçük binalar için otomatik yangın algılama sistemleri kurulmasına gerek olmadığı düzenlenmişti. "Ticaret Amaçlı Binalar" bölümünde 12.5 metreden alçak veya 2 bin metrekareden küçük ve "Endüstriyel Amaçlı Yapılar" bölümünde 21.5 metreden alçak veya 7 bin 500 metrekareden küçük binalar için de otomatik algılama sistemi kurma zorunluluğu getirilmemişti. Aynı maddenin "Toplanma Amaçlı Binalar" bölümünde ise "Yeme İçme" ve "Eğlence" tesisleri için 12.5 metreden alçak veya 2 bin metrekareden küçük binalar ile 6.5 metreden alçak veya 5 bin metrekareden küçük "Müze ve Sergi Alanları" ile "Terminaller" de otomatik yangın sistemi kurma zorunluluğu dışında bırakılmıştı. EMO 48. Dönem Yönetim Kurulu'nun 27 Nisan 2022 tarihinde gerçekleştirdiği basın açıklamasında, 14 yıllık hukuk mücadelesinin ardından EMO'nun haklılığına tescil edildiği ifade edilerek, şöyle denildi:

"Binalarda çıkacak yangınlara olabildiğince erken müdahale edilebilmesi için, teknolojik olarak en önemli güven-

lik önlemleri yangın algılama ve uyarı sistemleridir. Dolayısıyla binaların yüksekliliği veya alanı gerekçe gösterilerek bu sistemlerin yapılma zorunluluğunun ortadan kaldırılması kamunun can güvenliğini ciddi biçimde tehdit etmektedir.

Danıştay'ın iptal ettiği hükümler Kurum Binaları (eğitim tesisleri, yataklı sağlık tesisleri, ayakta tedavi ve diğer sağlık tesisleri); Ticaret Amaçlı Binalar; Endüstriyel Amaçlı Yapılar ve Toplanma

Amaçlı Binaları (yeme, içme, eğlence, müze ve sergi alanları, terminaller) kapsamaktadır. Yönetmeliğin bilime ve teknolojiye uygun olmayan, kamu güvenliği ve sağlığı açısından oluşacak tehlikeleri önlemekten yoksun olan söz konusu hükümleri Danıştay 10. Dairesi'nin kararı doğrultusunda yeniden düzenlenmelidir.”

EMO'nun mevzuat değişikliği yapılması için 26 Nisan 2022 tarihinde Cumhurbaşkanlığı, İçişleri Bakanlığı

ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na yazılı olarak başvurulara bulunduğu hatırlatıldığı açıklama, şöyle tamamlandı:

“2009 yılında Bursa Şevket Yılmaz Devlet Hastanesi'nde, 2016 yılında ise Adana'da özel bir yurttan çıkan ve çocukların da aralarında bulunduğu çok sayıda kişinin ölümüne yol açan yangın facialarının bir daha yaşanmaması adına sorumlu kurum ve kuruluşları ilgili düzenlemeler konusunda görevlendiriyoruz.”